

A magyarokat elkergetik, ugye?

A Sötét család elhagyta otthonát, átmenekült. Éltek a menedékjog adta lehetőséggel, miután isméteiten belekényszerítették őket a „deresre magyar” címzésű kedvenc játékukba a verőlegények. A vér színével jelölték ajtajukat és a szemöldökfát, mint ama bibliai angyal az utolsó egyiptomi csapás idején, azonban az egyiptomival ellenkező: „kiirtandó” jelentéssel. Ránk, közösségünkre nézve, ez a csapás hányadik is?

Tekintsünk el a megszámlálástól, túl hosszú a lista, inkább jegyezzük fel fekete írással Sötéték kivonulásának dátumát: 2004. szeptember 17-e, péntek napja. Mert e naptól fogva semmi sem ugyanaz és minden más: a demokrácia, a jogállam jelentése nem ugyanaz, és minden tényező, ami közérzetünket befolyásolja, legyen bár pszichikai vagy fizikai indítású, mássá lett, félelmet gerjesztően mássá.

Személyemben eddig is gyanakodva hallgattam a törvénycsináló Korhecz Tamás úr lelkenedő kijelentéseit a kisebbségi jogalkotásokra vonatkozóan, szintűgy a szuperlegalista Koštunica úr fogadkozását, miszerint még csak 350 törvényt kell megszavazni a szerbiai parlamentnek, és ímhol Európa. Tapasztalataim szerint a háborúiba (még mindig) ájult Szerbiában a törvényesség másként működik: ha csatlakozni akarnál az utcádban futó gázvezetékhez, könyörtelenül 31 pecsétetes okmány szükségeltetik. Ám ha a tolóablaknál magyarul mukkansz meg, nincs arra biztosíték, hogy addig nem vernek, míg a mentők be nem tuszkolnak nyugati donációból származó járgányukba. Kilóg bizony a lóláb már régóta úton-útfélen, sőt, kilóg az egész ló, attól a naptól, mióta egy magyar családot, Sötétéket, sem barátok, sem a rendőrség ígéréte, sem egy Kasza formátumú politikus, mi több, egy köztársasági elnök sem tudta visszatartani a meneküléstől. Kérdezhetnénk: ezek után kiben is van és legyen bizodalma ennek (és a többi) a magyar embernek? Itt ragadt a házasulandó nagyfiúk, jószerint amiatt, mivel a menekülttáborban körülményes a házassághoz szükséges iratok beszerzése.

Mi másra emlékeztet az ő megélt életük, ha nem Ady soraira. „boruljon fel e nem jó élet s jöjjön valami más...”

Ismétlem, jegyezzük fel e menekülés dátumát, nem fontoskodásból, mintha történelmet jegyeznénk, itt a történetes jegyzi a történelmet, akárha a mohácsi vész, Trianon, az aradi vértanúk halálának emlékezetes dátumait. Megmosolyogtató nagyítás? Rémkép? Üldözési mánia? Sajnos egyik sem. Amint Európa elsiklott a felsorolt és nem sorolt nemzeti tragédiáink fölött, ugyanúgy erre a szeptemberi történetre is elvásott fogazattal, enyhe fejcsovával reagált. És ebben a reakcióban rejtőzik a fájdalom, az aggodalomra készítető párhuzamoságban a történelem és történet között. A párhuzamban. A párhuzamo(so)k pedig, mint tanították volt, a sejthető végtelenben találkoznak, egymásba csúsznak, úgymond egygyé válnak, a mi esetünkben nemzetsorssá alakulnak. Adva van ehhez minden: a végtelen(nek tűnő) eseménysorozat, ami *mögött*, mint ezt vállveregatve értésünkre adták, nem intézményes állami szervek, hanem intézményen kívüli intézők állnak.

Felettébb megnyugtató, de ez Sötét Denisznek nem volt mindegy, kérdezem én 12 éves kis unokámmal együtt? Ha nem *mögötte* áll, akkor hol is az állam? Keressük együtt: Európában nincs; *benne*, az atrocitásokban nincs, hiszen erre nincs is szerb szó?! *Mellette* nincs, mert ez egyértelmű lenne a *mögöttével*; marad az *előtte*, mint szócső, az *alatta* – értsd, mint támaszték, és *fölötte* – értsd, mint elkendőzés.

2.

S volna még egynehány elhelyezkedési lehetősége az intézményesnek, ami meg nem cáfoltatott, említsük csak az olyan mértani adottságokat, mint a *kör(be zárás)*, avagy az *ötágú csillag*.

De hát nem is az a kérdés, hol az állam, hanem hogyan reagál az intézményes az intézményen belül történetekre, a megjelöltek mindennapos deresre húzá-

sára. Megjelöltet mondtam, nem lapszus, habár sárga csillagot, palesztin kendőt nem kell hordanunk, bőrünk színe is tájjellegű, szemünk nem ferdén vágott, arcunkon nincsenek mongoloid jegyek, nem viselünk kaftánt, Hitler-bajuszt, nem is vagyunk túlszaporodó fajta, sőt. Akkor hát mi az, amiért még nem bűnhődött meg már e nép? Vétünk, úgy tűnik, marad a nyelv, ez a harántcsíkos izmokból álló, Isten-alkotta szerv, aminek nem küllemével van baj, hanem azzal, ahogy és amit artikulál. Magyarán: hogy élni akar, nem mint holmi izomköteg, hanem mint anyanyelv.

Hogy közelebb kerüljünk az igazsághoz, segít Kosztolányi, mint oly sokszor: „csak anyanyelvemen lehetek igazán én. Ennek mélységes mélyéből buzognak fel az öntudatlan sikolyok, a versek. Itt megfedkezem arról, hogy beszélek, írok.

Itt a szavakról olyan régi emlékképeim vannak, mint magukról a tárgyakról. Itt a fogalmak s azok jelei végzetesen, elválaszthatatlanul összeolvadnak.”

Ha tehát megszüntetik emlékképeimet a tárgyakról, elvesztettem az otthoniasság érzetét, elidegenedek önmagamtól, társadalmi környezetemtől. Az ember pedig az a fajta lény, aki elvágyik az idegenségből, mert kiürült szelleme, érzéke és érzése.

Lelkileg összeroppan, s vagy tehetetlenül tengődik koldus-idegenné vált világában, vagy elmenekül, ahogyan tette azt az 50 000 ember + a 4 tagú Sötét család.

Ez a verőlegények intézményesített filozófiája. Atrocitás azonban nincs, csak Kosovóban és a Krajínákban. Ki érti ezt? Van-e határa a mellébeszélésnek?

* * *

A vajdasági magyar alkatilag *toleráns, türelmes, teherbíró, tartása van.*

A vajdasági rendőrség: *közömbös, kendőző, kacarászó, kevély.*

A verőlegénység: *arrogáns, alattomos, allergiás, anektáló hajlamú, agyonvág, agyonújt, agyonzúz, agyonhajszol.*

Kormányzatunk: *gátlásos, gúnyolódó, gondatlan, gerinctelen, gangos, részvétlen, rejtőzködő, renyhe, retorikus.*

Az EU reakciója: *ajánlgató, akciószegény, aggályos, aluszékony.*

Érdekszervezeteink: *türelemre intők, tétovák, tehetetlenek, túlzottan tapintatosak.*

Anyországonk: ide egy sóhaj kívánczik, mit nem lehet alliterálni: – **egyre messzebbre tűnik.**

Éli tehát életét a délvidéki magyar, védi magát a négy t-vel, abban a 30 jelző által aposztrófált keretben, ami kisebbségi közérzetét pontosan akként befolyásolja, amint az fülünkben hangzik, ha összeolvassuk mind a huszonötöt.

A valóságon az sem változtatna, ha forró ólmot öntenének fülünkbe, a magyarként való megmaradás akkor is áldozati kategóriába tartozna és maradna.

3.

Mielőtt nekigyürkőztem az írásnak, főszerkesztőm, kinek tanácsaira érdemes odafigyelni, így intett: jó, jó, írd ki, ha ez fáj, de mutass kiutat, adj javaslatot. Igaza van, hiszen Aiszóposztól, Villontól, Szabó Dezsőn keresztül Németh Lászlóig, az érdemleges írók erre tanítottak.

Egy idézettel kezdeném: „azzal, hogy beszélünk róla, sohasem változtatjuk meg a dolgok állását; fel kell áldozni magunkat érte”.

Súlyos mondat, Clemenceau intelme ez a franciáknak, amikor úgy nézett ki, bekebelezi nemzetét egy idegen hatalom.

Azzal, hogy mindenek ellenére maradunk és magyarként kitarunk szülőföldünk, őseink földjén, teljesítettük a clemenceau-i feltételt, mi már meghoztuk az áldozatot.

A többit bízzuk Istenünkre.